

עש"ק פ"ו טו תנא תש"ע

דעה חכמה לנפשך

פרשת כי תנא

שיחות הר"ן

שיחות קודש
מאת מו"ר שליט"א

יוצא לאור ע"י מכון

"יום החכמה"

שע"י ישיבת "תורת הכס" ללימוד הנגלה והנסתר

רח' אהלי יוסף 4, ירושלים עיר"ק תובב"א

**להלן רשימת שיעורי התורה
המתקיימים בבית מדרשינו במשך השבוע**

שיעורים באידיש

- ❖ שיעור בגמרא מסכת סוכה, מפי הר"ג המפורסם ר' יהושע כהן שליט"א, בימים א'-ה' בין השעות 4:00-5:00 אהח"צ.
- ❖ שיעור בשער הכוונות למהר"י זי"ע, מפי מו"ר הגה"צ שליט"א, בימים א'-ה' בין השעות 7:00-8:30 בערב.
- ❖ שיעור בספר נתיב מצוותיך להרה"ק מקאמארנא זי"ע ואוצרות חיים למתחילים מפי מו"ר הגה"צ ביום ג' בשעה 9:00 בערב.
- ❖ שיעור בשעה"כ - שבת ביום ד' בשעה 8:15 בערב.

שיעורים בלשה"ק

- ❖ שיעור בספה"ק עין חיים למתחילים, מפי מו"ר הגה"צ שליט"א, ביום ב' בשעה 9:00 בערב.
- ❖ שיעור בספה"ק שיהות הר"ן, מפי מו"ר הגה"צ שליט"א, וסדר התרת קללות לפי מנהג הרש"ש זי"ע, בליל שישי בשעה 8:00.
- ❖ שיהת קודש ברעווא דרעוויין שלוש סעודות (מוזמן צה"כ דר"ת).

ניתן לשמוע שיעורי מו"ר שליט"א ב"קול הלשון"

- ❖ **שיעורים באידיש:** טל' 03-6171086 (באמריקא: 6469777900 בענגלאנד: 1617985500)
 - שיעור בספה"ק אוצרות חיים - שיעור מס' 1 (באמריקא ובענגלאנד: 3-4-37-61)
 - שיעור בספה"ק רחובות הנהר, נהר שלום, סידור הרש"ש - שיעור מס' 3 (באמריקא ובענגלאנד: 3-4-37-63)
 - שיעור בהסידות (פר' השבוע) - שיעור מס' 2 (באמריקא ובענגלאנד: 3-4-37-62)
 - שיעור בספר נתיב מצוותיך ואוצרות חיים - שיעור מס' 5 (באמריקא ובענגלאנד: 3-4-37-65)
 - שיעור בשעה"כ שבת - שיעור מס' 6 (באמריקא ובענגלאנד: 3-4-37-66)
 - שיעור בספר אדיר במרום לרמח"ל (טל' 03-6171041) - שיעור מס' 2 (באמריקא ובענגלאנד: 2-7-5-2-62)
- ❖ **שיעורים בלשה"ק:** טל' 03-6171041 (באמריקא: 6469777900 בענגלאנד: 1617985500)
 - שיעור בספר התניא - שיעור מספר 1-2 (באמריקא ובענגלאנד: 2-7-5-2-1)
 - שיעור בסה"ק שיהות הר"ן (ושער יחז"א) - שיעור מס' 3 (באמריקא ובענגלאנד: 2-7-5-2-3)
 - שיעור בסה"ק ליקומי מוהר"ן - שיעור מס' 1-3 (באמריקא ובענגלאנד: 2-6-5-2-4)
 - שיעור בסה"ק עין חיים - שיעור מספר 1-1 (באמריקא ובענגלאנד: 2-7-5-2-1)
- ❖ **שיעורים באנגלית:** טל' 03-6171002 (באמריקא: 6469777900 בענגלאנד: 1617985500)

כמו כן ניתן לשמוע כל השיעורים בזמן אמירתם בטל' 03-6171002 (באמריקא: 6469777900).

אפשר להשיג הקלטות השיעורים ממערכת קול הלשון בטל' 02-5816622.

ניתן לקבל את הקונטרס מידי שבוע בדואר אלקטרוני ע"י משלוח בקשה לכתובתנו:

tc7@neto.bezeqint.net

ויהי רצון שבכח התורה הקדושה נזכה להתדבק בו ית' בראוי
ולעשות רצונו בלבב שלם למען לא נבוש ולא נכלם לעולם ועד
ונזכה כולנו יחד לביאת משיח צדקינו ככ"א.

מכון "יום החכמה"

ת.ד. 5245 ירושלים

טל': 057-3153884 טלפקס: 02-5389584

דא"ח רעוא דרעוין פרשת כי תצא תשס"ט

**כי תצא למלחמה על איביך ונתנו ה' אלהיך בידך ושבת
שבו: וראית בשביה אשת יפת תאר ונשקת בה ולקחת לך
לאשה: והבאתה אל תוך ביתך ולקחה את ראשה ועשתה את
צפורה: (דברים כ"א, י"ב)**

הבכור. כי יעקב אבינו לכתחילה עבד אצל
לבן רק לזכות להמשיך השבטים ע"י רחל,
אבל השי"ת אמר לו כי לא יוכל לבכר את בן
האהובה. ואכן רוב שבטי י"ה הם מבני לאה
ולא מבני רחל.

וזה סוד עבודת מנחה מעריב ותיקון חצות
שהוא יחוד בסוד לאה, שע"י זוכה האדם
לעבודת שחרית שהוא בחי' רחל. וזהו לתת
לו פי שנים, כי צריך לעבוד את ה' בסוד לאה
פי שנים מרחל.

והנה היחוד דק"ש שעל המיטה הוא היחוד
דיעקב ולאח מחזה ולמטה. ובחצות
הלילה היחוד הוא בסוד לאה שמתארך בכל
קומת רחל. ובאיילת השחר ישנו עוד יחוד עם
לאה, יחוד דקדרותא דצפרא. ואי' במגן
אברהם בשם הרקנטי שבקדרותא דצפרא
הוא עת רצון גדול מאד.

והנה זה היחוד דקדרותא דצפרא לא תיקנו
בזה תפילה כתפילת ערבית או חצות.
כי תחילת היחוד ג"כ קונה אפי' שעדיין אין
שלימות היחוד. ובאמת עיקר מה שתלויה בו
עבודת האדם הוא בזה היחוד דקדרותא

פירש רש"י דבמלחמת הרשות הכתוב
מדבר. ואיתא בתיקונים (כ"ט ע"ב)
מאן דקטיל ההוא חויא דאיהו מקננא בטורין
רברבין, יהבין ליה ברתא דמלכא, דאיהו
צלותא, דיתיב על מגדלא. כי עיקר המלחמה
בזה העולם לזכות להתפלל כראוי, היא בבחי'
אשת יפת תאר, אש"ת ר"ת א'דני ש'פתי
ת'פתח. וזו מלחמת הרשות שהיא בני'
שקוציית, שהוא ענין התפילה – שזועתינו
ק'בל ו'שמע צ'עקתינו יודע ת'עלמות. כי
הנחש מונע מהאדם להתפלל כראוי לפני
השי"ת. דבאמת התפילה בכחה להכניע כל
הקליפות ולהביא את האדם אל תכליתו.

**א. שני חלקי העבודה, אהובה בסוד
תפילת שחרית, שנואה בסוד מנחה
ערבית וחצות**

והנה בתפילה ישנן שתי בחינות, בבחי' כי
תהיה לאיש שתי נשים האחת אהובה
והאחת שנואה. כי תפילת מנחה וערבית הם
בחי' בני השנואה בסוד לאה. ותפילת
שחרית בחי' בני אהובה בסוד רחל. ולא יוכל
לבכר את בן האהובה ע"פ בן השנואה

להתגבר במסירות נפש להשי"ת בכח תחילת היחוד שקיבל בקדושת חצות, שעיי"ז מקבל כח ומוחין למסור נפשו בגמר היחוד באיילת השחר. וזוכה לפי שנים – אחד בחצות ואחד באיילת השחר, ועיי"ז זוכה לקדושת התוה"ק וגילוי אלקות בעולם. כי רחל ולאח עניינם תפילה, כמה שהאדם מתייגע להשי"ת בזמן החושך וההסתרה, ומוסר נפשו לה' בתוך החושך הגמור, בכל רגע במסירות נפש כפשוטו, בבחי' כי עליך הורגנו כל היום. כי הגם שבחיצוניות קשה למסור נפשו בכל רגע, אבל עיי"ז שמכין עצמו בחצות, בזמן שלא קשה כ"כ, בזמן פתיחת ההשתוקקות בחצות לילה, עיי"ז יוכל להתגבר למסור נפשו באיילת השחר, שהוא גמר היחוד, שקשה מאד להשלימו. רק עיי"ז שמכין עצמו לקבל כחות עליונים בחצות, יוכל אח"כ למסור נפשו גם בהסתרה הגמורה. ועיי"ז יורש את התוה"ק שהוא היחוד עם רחל, בסוד היחוד דשחרית, שממשיך תורה חדשה לאותו יום, אורייתא דעתיקא סתימאה. וכל זה תלוי בעבודת פי שנים הנ"ל, להתחיל לכסוף לה' בחצות הלילה. עד שיזכה למסור נפשו באיילת השחר.

**ג. ביאור סוד מחלוקת רש"י ור"ח
בהלכות הפועל שנכנס למלאכתו אם
צריך להקדים בבוקר לפני הנץ החמה**

א"י בגמ' (כבא מציעא פג) אמר ריש לקיש פועל בכניסתו משלו, וביציאתו משל בעל הבית. פרש"י בכניסתו – לעיר. משלו – צריך לוותר משלו אצל בעל הבית, ולהחשיך אצלו. וביציאתו – למלאכתו בבוקר. משל

דצפרא, שהוא בסוף הלילה ואז הוא זמן התגברות החושך מאד מאד, והצדיק זוכה להתייחד אז להשי"ת מתוך החושך, לפני עלות השחר. וכן בגשמיות נופלת על האדם שינה דייקא בסוף הלילה יותר מכל הלילה. והוא הזמן להתגבר נגד החשכות והשינה. וכן ברוחניות הוא זמן השחרות הגדול ביותר, ואז נעשה היחוד הגנוז דאיילת השחר שבזה תלוי שיזכה לפעול היחוד עם רחל שהוא שלימות הגאולה. אלא שאעפ"כ הכל תלוי בלאה. כי לא יוכל לבכר את בן האהובה שהוא בסוד רחל, על פני בן השנואה, אדרבה יתן לה פי שנים. ובאמת לאה ורחל נתחברים כאחד, בסוד לסרבה המשרה, שני דלתין שבם' סתומה, הוא סוד יהוד רחל ולאח.

**ב. יחוד דאיילת השחר קודם עלות
השחר הוא המסירות נפש בעת
החשכות וההסתרה**

וזוהי עבודת איילת השחר, כי בעת החשכות צועק דוד המלך 'אלי אלי למה עזבתני', דייקא כשמתגבר על האדם שחרות וחשכות. ולכן צריך לעורר בתחילה בק"ש שעל המיטה ובחצות הלילה שהוא תחילת היחוד. ולכן אין הוא קשה להשתוקק להשי"ת בעת חצות. רק בהתחלה צריך בודאי להשתוקק לזכות לומר בכונה תיקון חצות. ויש צדיקים שנהגו לומר בחצות לילה ח"י ברכות, להחיות עצמו באור האלקי, ולצאת מחושך והסתרה. ותחילת העבודה בחצות הוא לכסוף להשי"ת, ולגלות חיות אלקי. ועיקר היחוד תלוי בזמן איילת השחר, שהוא העבודה בבחי' לאה. ולזה צריך למסור נפש, לא להתפעל מהחושך שעובר עליו, שהוא בבחי' 'אלי אלי למה עזבתני', רק

אמחה את זכר עמלק, ובמ"א כתיב (דברים כה, יט) 'תמחה את זכר עמלק'. דמצד אחד האמת הוא שהנברא צריך להתייגע בכל כחותיו למסור נפשו, בחי' מחה תמחה. אבל עכ"ז עליו לידע שהכל תלוי ב'מחה אמחה', היינו שהשי"ת לבדו ימחה את עמלק. וזהו האמת דהכל הולך ביחד.

ואפי' שדעת רש"י הק' שכשהפועל בא למלאכתו אינו צריך להקדים כי הכל שייך לבעל הבית, היינו כנ"ל שכל היגיעות והמסירות נפש בעת החושך בבחי' איילת השחר הוא כסייעתא דשמיא לבד. אבל עם כל זה מפרש הר"ח שכן צריך הפועל להקדים, כי הבחירה והידיעה שניהם אמת כאחד. ובודאי צריך לדעת שהכל רק ברחמי ה' ית' ואין ביד הנברא כלום, ומאידך צריך הנברא לעשות כפי יכולתו, לעמוד על עמדו בהסתר הגמור. וזה שפירש רש"י שיחוד של איילת השחר שייך לבעל הבית, ולדעת הר"ח זה שייך להפועל. כי שניהם אמת. דבודאי צריך לעשות כמה שיכולים, אבל צריך גם להדבק באמונה שהכל תלוי בעליון. ורק השי"ת לבדו יכול לעזור, ולבקש ולהתחנן לזכות להיות כרצונו ית'.

וזהו מ'חה א'מחה יחד עם ת'מחה, ר"ת אמ"ת, כי זוהי נקודת האמת, ששניהם הולכים כאחד. ובזה אנו זוכים להשלים היחוד דאיילת השחר שהוא בחי' סוף הגלות בהסתר הגמור, להשלים היחוד כפי שניים. שעל זה אנו צועקים שועתינו קבל ושמע צעקתינו יודע תעלומות, שיתקבלו כל תפילות ישראל, בכח זה שהאדם מחזיק מעמד בזמן ההסתרה.

בעל הבית - אינו צריך להקדים, אלא עם הנץ החמה.

ופי' הרה"ק ר' אייזיק מזידיטשוב שהיחוד בבוקר שייך לבעל הבית - היינו להשי"ת בעצמו, והוא סוד היחוד דאיילת השחר בחושך הגמור, שלכן אין הפועל צריך לוותר משלו אצל בעל הבית, כי זה של הבעל הבית לבדו, כי אין אדם מצד עצמו יכול לעמוד בכחותיו בחושך הגמור במסירות נפש, ומסירות נפש הוא למעלה מטעם ודעת, שהצדיק מכין עצמו בלילה מחצות ואילך, ובזה נותן חיות לשכינה הק', וכוסף בכל לב להשי"ת בתחילת החשכות, עי"ז מקבל כחות למסור נפשו לעבודת ה' בחושך הגמור, ששם צריך סייעתא דשמיא, בחי' משל בעל הבית, שצריך התגלות עליון שיוכל לעמוד בזה. אבל ע"י שעשה תחילת היחוד כראוי בחצות, הרי תחילת היחוד בעצמו קונה אפי' בלי גמר היחוד, וזה יגרום שבעל הבית יסייע בעדו למסור נפשו באיילת השחר.

והנה רש"י מפרש שקודם הנץ החמה אין הפועל צריך להתאמץ כנ"ל, כי היחוד של איילת השחר הוא רק ע"י השי"ת בעצמו. אבל תוס' מביא פירוש הר"ח שמפרש לצד השני, וזלה"ק זר"ח פירש בכניסתו למלאכתו נותן משלו לבעה"ב וממחר לצאת קודם הנץ שהוא זמנו לצאת ויוצא מעלות השחר, ולכך ביציאתו ממלאכתו משל בעה"ב שיוצא קודם צאת הכוכבים שיגיע לביתו עד צאת הכוכבים וזהו משל בעה"ב. היינו שהפועל כן צריך להקדים בכניסתו בבוקר למלאכתו. **ולבאר** שתי הדעות נקדים ביאור הכתובים. כי הנה כתיב (שמות יז, יד) 'כי מחה

בדרגת יהוד או"א, בדרגת האמת, שדבוק ביהוד עליון תמיד בלי שום נגיעה עצמית במעשיו.

והוא סוד יהודה שהוא היבם האמיתי, בחי' בועז הגואל האמיתי, ולכן כתיב 'יהודה אתה יודוך אחיך', כי זכה לגאולה האמיתית בכח הצדיק האמת שיהיה בדרגת יהודה ובוועז. כי לכאורה, אם לא בנה שוב לא יבנה. וא"כ איך נזכה לבנות בית המקדש אם לא נבנה עד היום. אלא שכיון שנבנה הבית השני ע"י בני אדם, לכן לא נתקיים, וצריך שהצדיק האמת יבנה באופן שנבנה ע"י השי"ת לבדו, בסוד יהודה שאצלו היבום היה באופן שהשי"ת לבדו עשה הכל, והוא לא עשה כלום, כי לא סגי היחוד בסוד ז"א, אלא בבחי' (ישעיה מה יא) 'למעני למעני אעשה'. שהשי"ת לבדו בונה את שלימות הגאולה.

ולכן אי אפשר להשלים יחוד דאיילת השחר רק בשבועות לפנות בוקר, בסוד שער החמישים, שמתבונן האדם שהשי"ת לבדו גואל, בסוד 'וגאלתיך אנכי', שעל זה מסר דוד המלך את נפשו בכל המלחמות, לא רק במסירות נפש שלו, אלא היה דבוק בסוד האמת, בחי' מוח אמתה, נקודת שער הנז, שע"ז משלימים היחוד דאיילת השחר. וזהו 'וגאלתיך אנכי', הצדיק שדבוק ב'אנכי ה' אלקיך' הוא הגואל האמיתי.

ו. אבי ואמי עזבוני וה' יאספני, רק ע"י הביטול לרחמי ה' יזכה לשאר העבודות בבחי' או"א

וזהו מה שאומרים בימי אלול, 'כי אבי ואמי עזבוני וה' יאספני'. שהאדם רואה שכל עבודותיו בימי אלול, אפי' עבודות הביטול,

ד. סוד הדבר מה שבדיקנא דז"א לא כתיב אמת רק בדיקנא דא"א

והנה נודע כי בדיקנא דז"א לא כתיב תיבת אמת רק בדיקנא דא"א, שהוא בבחינת הרחמים הגדולים, שם כתוב תיבת אמת. כי דיקנא דז"א הוא ענין המלחמה שאדם מתייגע בעבודת ה' במסירות נפש, כמו שצעק דוד המלך 'מון המיצר קראתי י"ה', אף על פי כן גמר מחיית עמלק הוא שנדבקים בנקודת האמת שהכל תלוי ביד ה', בחי' 'אמחה את זכר עמלק', שהאדם לא יכול לבדו לעשות כלום, רק להתדבק באמונה, דאין די לדעת זאת מרחוק, אלא להיות ולהשוב על זה שרק השי"ת לבדו יכול לעשות הכל, בבחי' אמחה, שזהו נקודת אמת, בסוד דיקנא דא"א, ששם מאיר נקודת האמת. וצריך להאיר מדיקנא דא"א לדיקנא דז"א, שגם בעת המלחמה והמסירות נפש יזכור במחשבתו שהשי"ת לבדו עושה הכל. והכל היות האל ברוך הוא. ועל ידי זה יזכה למחות עמלק ולהיכנס לעבודת ה' בראוי.

ה. בנין בית המקדש הוא בסוד היבום דיהודה. שהשי"ת לבדו מקיים הכל

מובא בדברי הגר"א בפירושו על תיקוני זהר בתיקון נ"ח על מה שאמרו חז"ל ביבם, 'כיון שלא בנה שוב לא יבנה', שאם היה בידו לבנות ולא רצה, שוב לא יבנה. כמו כן בבנין בית המקדש, חלילה חלילה אם מאן יבמה להקים, שאומר לא הפצתי לקחתה, שאז יש בחי' וחלצה נעלו. דכנודע שהמת הוא נשמה שהולכת נע ונד כי אין הפי' היבם ליבמה. ואין לו תיקון רק ברחמים גדולים ע"י המעשים טובים של הצדיק האמת שהוא

ז. הגאולה תלויה בהתגלות היחוד דפשט ורמז שברזין דרוזין

וידוע מה שפירש מרן הבעש"ט 'תורת ה' תמימה', שעוד לא נגעו בה. דהתורה היא בסוד בתולה, אורייתא סתימא וחתומה. וצריך לקרוע ימא דאורייתא לגלות אלקותו ית"ש, כי כל חלק שבתורה כלול מכל החלקים, ובכל חלק יש בו פשט רמז דרוש סוד. רמז הוא כנגד ז"א, וז"א אחד בעתיקא, ואף כל הסודות שיש לנו היום מצדיקים יחידי הדורות שגילו תורה דעתיקא סתימא, הם רק החיצוניות בחי' הפשט, בחי' מלכות, בחי' בתולה שאיש לא ידעה. והרמז הוא בסוד הז"א כמובא בגר"א בחי' רמז קשה מכולם, כי הגם שהסוד הוא הגבוה מהכל, אבל הרמז שבסוד הוא רמזי התורה שהם הכלים לגלות עומק העמקים, כי ז"א אחד בעתיקא.

כי נודע שהמלכות יורדת לבי"ע וג' בלי הז"א יורדים לסייע לבירורי המלכות. וכל זמן שאין יחוד של בחי' הפשט והרמז, זה גורם שהרזין דרוזין וסודות התורה נתגלה רק חלק הפשט שבו, שכבר נתגלה ממנו משהו, אבל חלק הרמז נשאר נעלם ונשגב. וכשזה אינו מתגלה חסר גילוי עומק סודות התורה. כי הכל תלוי ברזין דרוזין, וכדי שיתגלו בכל חלקי התורה צריך לגלות לא רק חלק הפשט שבו אלא גם הארת הרמז שבו. היינו שיתגלה כביכול שיוכלו הרזין דרוזין להתלבש בכל מקום בצירופי אתון, ר"ת וס"ת ומספר מילים ואותיות.

וכל זמן שאין הז"א מחובר למלכות במדרגת הרזין דרוזין, אזי בחי' הפשט שברזין דרוזין נשאר כבתולה ואיש לא ידעה שחסר יחוד הפשט והרמז. וכדי שתתגלה

עזבוני, ולא הולך לי. רק זה' יאספנו, שיבא למסירות נפש כזה, לא בבחי' מת אלא בבחי' אמת, שלא יהיה לו שום מציאות רק דביקות בהוי"ה ב"ה במסירות נפש על יחוד האל. שהוא המקוה של שער הנ', הדעת הגדול שמאיר בשבועות, שהוא הדרך היחידה לפעול העבודה בסוד לאה, שנאמר בה, 'כי אם הבכור בן השנואה יכיר לתת לה פי שנים'. שזהו ענין פי שנים בעבודת הצות ואיילת השחר כנ"ל.

כי יהיה לאיש בן סורר ומורה, איננו שומע בקול אביו ואמו'. היינו שאינו יכול להשלים היחוד גם שמתייגע בבחי' אבא ואימא, אבל אינו יכול לעמוד על עמדו בכל החשכויות. והוא בחי' בן סורר ומורה, ולא עוזרים לו כל העצות שהם רק מרחוק. אזי 'ורגמוהו כל אנשי עירו באבנים', דהעצה הוא להתקשר לאבנים, אותיות דאריך אנפין, שהוא התגלות התורה השרשית, עצם יחוד האל, דאבן היא בחי' המלכות, ההיא אבנא דאתגזרת וכו' להתדבק ביחוד העליון במסירות נפש.

וזוה סוד עבודת הצות, למסור נפשו ולהתדבק באור היחוד. שזהו אותיות א' מ' ת'. א' הוא אור היחוד, יחודו של עולם, ומ"ת הוא המסירות נפש שמסכים למסור נפשו על יחוד האל. זהו נקודת האמת העליון.

כי בני ישראל הם היו"ד התחתון של האל"ף, והצדיק הוא היו"ד העליון שבאל"ף, וכל נשמות ישראל המקושרים לצדיק, הם באוהל הצדיק שמקשר בין משה ויהושע. וזוהי עבודת אלול, לשוב בתשובה באור הצדיק, לגלות אור האמונה והאלקות.

בתחתונים ע"י הרזין דרוזין. לא רק ע"י הפשט שבו אלא גם ע"י הרמז שבו. והוא בחי' תפילת שחרית בסוד יחוד ישראל ורחל במקום הגבוה הזה.

וזה כי יהיה לאיש בן סורר ומורה' שהוא רחוק מדביקות באלקות. העצה היא 'ורגמוהו כל אנשי עירו באבנים', כי אבנים הם האותיות, והאותיות עצמן הן בבחי' מיתה, היינו שצריך להתדבק בתיקון המלכות בשרשה, כתר מלכות בראשה, ורגמוהו, לקשרה עם בעלה, לייחד הפשט והרמז שברזי רזין, וכל ישראל ישמעו ויראו, שמיעה הוא בינה הממשכת מוחין לז"א, ויראו הוא המלכות. יחוד שמיעה וראיה, שזהו האור שיגלה את האמת לעין כל.

כי כל הגאולה תלויה בתוה"ק, רק מי שמוסר נפשו על התוה"ק ומתעורר בחצות לכסוף להשי"ת, כשעדיין לא נתגברים המניעות הקשות, בזה יקבל כח למסור נפשו גם כשיתגברו כל המניעות שבעולם, ואעפ"כ לא ידמה בדעתו שיש לו לבד כח למסור נפשו, אלא יהודה אתה יודוך אחיך, כיהודה שיודע שלא הוא מייבם כלל, רק ה' לבדו עושה הכל. וכמה שמשבר לבו לפני ה', יעזרנו ה' יותר ויותר. ויזכה לעזות דקדושה, כבועז שמייבם את רות, בו – עז, לפעול היחוד באיילת השחר ולהמתיק ולגרש כל חושך והעלמה, ובה יזכה בתפילת שחרית לייחוד ישראל ורחל, לגלות התורה דעתיקא סתימאה, ולהמשיך קץ הימין לתקן כל השבירה כולה.

וזה סוד ירושלים עיר שהובררה לה יחידו, לייחד את המלכות עם ז"א. וכל אלו הענינים אפי' שאנו רחוקים מהם, מ"מ מה

מדרגת הרמז, הרי צריך בתחילה בחי' יחוד ז"א ולאה, בחי' חיבור מיניה וביה, בסוד פי שנים ברוחך, שיוכל להמשיך שפע מלאה לרחל, שהרזין דרוזין ישפיע לפשט רמז דרוש סוד שבתוה"ק.

וזהו כי אבי ואמי עזבוני, אי אפשר לזכך הבריאה רק ע"י סוד או"א, בחי' וה' יאספני, וה' הוא ובית דינו, לייחד רזין ורוזין דרוזין, ורוזין הוא יו"ד דשם הוי"ה, וקוצו של יו"ד הוא רזין דרוזין, וה' הוא יחוד קוב"ה ושכינתיה בהאר"א. ורוזי התורה יתגלו לא רק בפשט אלא גם ברמז. ולקשר הפשט והרמז שבו, שהוא יחוד קוב"ה ושכינתיה, ובה יקרע ימא דאורייתא, כביכול לקרוע בתולי המלכות ע"י התגלות רמזי הרזין דרוזין. ובתחילה ע"י פי שנים דלאה. שהאדם מתייגע לעסוק בתוה"ק בכלי הבי"ע, בחי' פשט רמז דרוש, ומתעמל לבא לסוד. אע"פ שאינו משיג רזי התורה כל זמן שאינו מתייחד בסוד רחל. רק ע"י שמתייגע בחצות לילה ועוסק בתורה הק' בג' כלי ז"א שיורדים לבי"ע בחי' פשט רמז דרוש שבתורה, וע"י הבירורים יוכל לייחד הרמז והפשט שברזין דרוזין. כי לאה היא סוד רזין דרוזין. וכשמתעמק בכל חלקי התוה"ק בדביקות ועמל אמיתי, בתפלות להשי"ת, שכל זה עבודה בבחי' לאה. שלזה זוכים ע"י הדעת שבשער הג' לדעת שכל זה אינו בכח הנברא, רק ע"י סיעתא דשמיא למעלה מטעם ודעת, באור האמת. וכשמאמין בזה באמונה שלימה יזכה ליחוד בסוד רחל, לגלות פשט ורמז דרוזין דרוזין, להאיר אור האלקי בעולם, שיתלבש אור הכתר בכל חלקי התורה, ויתגלה לעין כל התגלות אלקות

שכל חלק שבתורה ימצא בו התגלות אלקות
ודרכי אל.

והיינו 'דעה חכמה לנפשך', לייחד המלכות
לז"א, שהפשט יתחבר ברמו. 'זהיא
כתר לראשך', כי ז"א אחד בעתיקא, כשיש
יחוד זו"ן מאיר הארת הכתר. כי כל זמן שאין
חיבור פשט ורמו, חסר התגלות היחוד בסוד
רוזן דרוזן. וכדי לזכות לכך צריך בחי' **נצור**
מצות קדשך, כי כל יחוד זו"ן הוא רק ע"י
שמייחד ב' יהודים עם לאה, בחצות ובאיילת
השחר. ומצוה לשון צוותא, היינו היחוד
שבחצות הלילה, הוא המסירות נפש במצוות
מעשיות, שעיי"ז יבא לסוד היבום, לגלות
תורה אמיתית. כי ע"י שמוסר נפשו בחצות
ובאיילת השחר, כי את הבכור בן השנואה
יכיר לתת לה פי שנים. ועיי"ז יזכה להתגלות
אלקות שבתורה שהוא בחי' יחוד דרחל
בשחרית.

ותחילת העבודה בחצות כל זמן שאין
החשכות מתגבר כ"כ, צריך
לכסוף ולבקש ברחמים ובתחנונים, ואח"כ
להמשיך באיילת השחר בחושך הגמור,
להתחזק שהכל אלקות, זהו בחי' 'נצור מצות
קדשך', יהודי לאה, כי לאה היא שורש ב"ע,
שורש המצוות, בסוד אור תחת עור. כשזוכה
לקיים היחוד בסוד לאה. יזכה לבחי' שמור
שבת קדשך, יחוד דרחל לגלות אורייתא
דעתיקא סתימאה. לגלות אלקותו ית"ש,
תיכף ומיד לאלתר. עין בעין יראו בשוב ה'
את ציון כביאת גוא"צ ברחמים במהרה
בימינו אמן.

שיש לנו שייכות בזה במושהו, ומבקשים מה'
בקשות ותחנונים שנתחזק גם בזמנים
הקשים, בזה זוכים לתוה"ק. ירחם ה' ונזכה
תיכף מיד לאלתר עין בעין נראה בשוב ה'
את ציון כביאת גוא"צ ברחמים.

ה. דעה חכמה לנפשך

זזה פי' 'דעה חכמה לנפשך והיא כתר
לראשך'. כי יש ה' חלקים בתורה פשט
רמו דרוש סוד ורוזן דרוזן, ומשה
רבינו גילה פשט רמו דרוש, ורבינו האריז"ל
גילה סודות התורה, והבעש"ט התחיל
לגלות רוזן דרוזן. שזהו כל ענין צדיקי
הדורות לגלות רוזן דרוזן, שזה שלימות
האמת. אמ"ת ר"ת מ'חה ת'מחה א'מחה
כנ"ל. אור היחוד שמתחבר כל חלקי התורה
כאחד. כי כל התורה בלי היחוד חסר בו
חיות משורש השרשים של האמת.
והבעש"ט הק' אמר תורת ה' תמימה, בסוד
ואיש לא ידעה, כי ברוזן דרוזן עוד לא
התחילו להשיג כלל.

זזה דעה חכמה לנפשך – 'דעה חכמה' הוא
בחי' היחוד. אע"פ שהיחוד לעת עתה
הוא בבחי' מלכות בפשט רמו, כי הדרך
לחבר הרוזן דרוזן לכל חלקי התורה הוא ע"י
הרמזים שיש באותיות וצירופי האותיות.
ולכן עלינו לדעת שאין הענין ברמזים
בעצמם, שאין בזה התחברות לשורש
העליון, וצריך רק רמזים של התגלות היחוד,
כי עיקר העבודה למצוא אלקות בכל מקום.

שיחות הר"ן קס"ג

ועמד משתומם, וראה בכייתו הגדולה מאד ושהה זמן הרבה בזה וכאשר פסק לבכות צוה על האיש הנ"ל שילך ויסתכל בחוץ היכן היום עומד, ויצא וראה שכבר פנה היום והשמש נוטה לשקע וכל כך התמהמה בבכייתו קרוב ליום שלם בקיץ בלי הפסק. אחר כך צוה לו להוציא אש ועישן הלולקע (מקטרת) וישב מעט ויצאו לחוץ ואמר לו שיחיה זמן שיחיה קשה מאד להתקרב אליו אך אני עכשיו בידכם ואתם ורבי יעקב יוסף אם תרצו אני יכול לעשות מכם צדיקים כמוני בעצמי:

הנה רביה"ק רצה שנהיה צדיקים כמוהו ממש. ואיתא בכתבי רבינו האריז"ל שישנם כמה מיני יהודים, ורוב היהודים הם בסדר מ"ן ומ"ד. ויש יהודים בסוד הסתכלות ז"א באריך אנפין, שהוא יהוד הסתכלות לבד. ואי' בצמח צדק שהוא סוד הכתוב בבשיר השירים – 'עיניך יונים', שיש יהוד של הסתכלות על הצדיק. ואצל צדיקים הגדולים מאד במעלה, עיקר היהוד נגמר ע"י ההסתכלות ואין צריך לעשות כלום רק להסתכל, ועי"ז מקבל מהצדיק התעוררות.

וכן הוא אצל השי"ת, כשמסתכל על השי"ת באופן שיודע בודאי שהוא ית' נמצא כאן, זהו יהוד שלם.

והנה לפעמים אנו עוסקים בעבודת ה' שזה בחי' בנין בית המקדש, ולפעמים אנו

סיפר לי איש אחד מזלאטיפאלי שבהיותו יושב רבנו זכרונו לברכה בזלאטיפאלי, פעם אחת בקיץ התפלל רבנו זכרונו לברכה, בבקר השכם ואחר כך שלח את בתו הילדה שרה תחיה וקראה אותו ובא לרבנו זכרונו לברכה, ואמר לו רבנו זכרונו לברכה: לך עמי לטייל והלך עמו חוץ לעיר והלך בין העשבים ענה רבנו זכרונו לברכה ואמר: אם היית זוכה לשמע את קול השירות והתשבחות של העשבים, איך כל עשב ועשב אומר שירה להשם יתברך בלי פניה ובלי שום מחשבות זרות ואינם מצפים לשום תשלום גמול, כמה יפה זנאה כששומעין השירה שלהם וטוב מאד ביניהם לעבוד את ה' ביראה (ואמר בלשון אשכנז: עם איז זייער גוט פרום צו זיין צווישן זי"א) אחר כך הלכו יותר ובאו סמוך להר אחד (שקורין מאגילא) שהיה שם סמוך להעיר ושאל אותו: מה זאת, והשיב לו, וספר לו ענין אותו המאגילא ואמר לו שילך עמו לשם, ונכנסו לשם וכשנכנסו לשם לא נראו לחוץ כלל כי ההר הנ"ל היה חלול בתוכו ועמוק קצת בתוכו ונכנס לשם רבנו זכרונו לברכה, עם האיש הנ"ל וישב רבנו זכרונו לברכה, שם על הארץ ולקח מבית יד שלו ספר "שערי ציון", והתחיל לומר, ובכה מאד מאד והיה אומר לחלוץ מדרך לדרך ובכה הרבה מאד מאד בלי הפסק, והאיש עמד אצלו והחזיק הצוביך (בית קבול המקטרת) שלו,

מתרחק מהצדיק, ואינו מרגיש קדושתו. ואז אינו בידו. אפי' שיהיה קרוב אליו מאד, אבל הוא רחוק ממנו מאד.

לכן עלינו לדעת עוצם ריחוקנו מקדושת הצדיקים, ועי"ז נזכה להאמין בעוצם נוראת קדושתם, ואזי נזכה ע"י עצם ההסתכלות להתעוררות גדולה. ולא עוד, אלא שנעשה מזה יהוד גדול מאד, עד שיזכה להכלל במדרגתם, בבחי' כמוני ממש.

וכמ"ש בלקו"מ סי' קכ"ט, על הפסוק 'ארץ אוכלת יושביה'. שכל מה שאדם אוכל הרי זה נהפך לגוף האדם, כמו כן כשנמצא בארץ ישראל, נתהפך לקדושת ארץ ישראל שהוא נאכל ע"י הארץ ונתהפך למהותה. וכל זה כשיש לו אמונה, שחושב בכל עת שזוכה להיות בא"י, אבל אם אינו מאמין בקדושת א"י, הרי הוא אינו נכלל בקדושתה. לכן צריך להאמין ולשמוח בכל פסיעה שזוכה ללכת בארץ ישראל, ועי"ז זוכה לכל סגולותיה, ונתהפך לקדושת א"י, להעלות מ"ן ולהמשיך מ"ד בכל עת.

וכן הוא בענין הצדיקים, דרך כשמאמין בהם בשלימות, זוכה להכלל במדרגתם. וכמו שאמר הרב בעל התניא שכל הענין של הנסיעה לקבל פני הצדיק, הוא כיון שהאמונה מתקררת לפעמים וצריך להתחדש ליסוע לצדיק או לציונו הקדוש שבזה מתחדש בהתקשרותו אל הצדיק. ה' יזכנו להתקשר לצדיקי אמת עד ביאת גוא"צ ברחמים בב"א.

נופלים מן העבודה שזה בחינת חורבן בית המקדש. ומשה רבינו התחנן להכנס לארץ ישראל כי רצה לבנות בית המקדש באופן שיהיה קיים תמיד לעולם ועד. היינו שנהיה תמיד כלולים בעבודת ה'. שהוא עבודת ההסתכלות על ארץ ישראל, וכן כל אחד שייך אצלו עבודת ההסתכלות על הצדיק האמת, שזה הדבר מעוררו בהתעוררות גדולה מאד.

ובדאי כשמסתכל האדם על אור גדול הרי הוא נכלל בו. אלא שהס"מ מקטין את את האמונה בצדיק. כי העיקר הוא האמונה. ויש שעומד בתוך ד' אמותיו של הצדיק האמת ואינו מאמין בו, הרי אין לו שום דבר מהסתכלות בלי אמונה, ויש אחד שמאמין באמונה שלימה ועומד רחוק מהצדיק אלפי פרסאות וזוכה בהסתכלותו לכל המדרגות. כי ע"י אמונה מתקרב האדם אל הצדיק, והאמונה היא הכלי לקבל מהצדיק. ועי"ז נזכה בסוף להגיע גם לדרגת הצדיק ממש, בסוד 'כמוני ממש'.

אלא שעיקר הנפילה הוא שהס"מ מקרר את האדם מאמונת צדיקים. גם שבתחילת ההתקרבות יש לאדם התעוררות ואמונה גדולה, אך אח"כ הבע"ד מקררו, ואין האמונה גדולה כראוי. ואז אין מועיל לו הסתכלות על פני הצדיק.

וזו מה שאמר רביה"ק בשיחה זאת, 'שיהיה זמן שיהיה קשה מאד להתקרב אליו אך אני עכשיו בידכם' היינו שיש זמן שהאדם

